

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

สินค้าคงคลังเป็นสินทรัพย์ที่มีมูลค่าสูงในกลุ่มสินทรัพย์หมุนเวียนขององค์กร ดังนั้นต้นทุนที่เกิดจากค่าใช้จ่ายในการดำรงไว้ของสินค้าคงคลังจึงเป็นต้นทุนที่มีมูลค่ามากซึ่งค่าใช้จ่ายดังกล่าวประกอบด้วย¹ ค่าใช้จ่ายในการสั่งซื้อสินค้า (Ordering Cost) ค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาสินค้าคงคลัง (Holding Cost or Carrying Cost) ค่าใช้จ่ายหรือความเสียหายที่เกิดจากความต้องการซื้อ มากกว่าปริมาณสินค้าที่มีอยู่ (Inventory Shortage Cost) การควบคุมสินค้าคงคลังที่มีประสิทธิภาพจึงเป็นการดำเนินงาน เพื่อให้ค่าใช้จ่ายในการบริหารสินค้าคงคลังต่ำที่สุด

สถานบริการสุขภาพพิเศษฯ เป็นสถานพยาบาลที่ตั้งอยู่บริเวณ ชั้น 1, ชั้น 12, ชั้น 13, ชั้น 14. และชั้น 15 ของอาคารศรีพัฒน์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นหน่วยงานที่ขึ้นตรงต่อ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ แต่ไม่ได้เป็นหน่วยงานราชการที่บริหารงานตามระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ทั้งนี้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีการดำเนินงานที่แยกจากโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการแก่ผู้ป่วยทั่วไปโดยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญสาขาต่าง ๆ เพื่อให้มีประสิทธิภาพการรักษาและคุณภาพการบริการอย่างสูงในค่าใช้จ่ายที่เหมาะสม ดังนั้นการบริหารจัดการของสถานบริการสุขภาพพิเศษฯ จึงสามารถเปลี่ยนแปลงระบบการบริหารและวิธีการแก้ไขปัญหอย่างรวดเร็วเพื่อแก้ไขภาวะการณ์ต่าง ๆ ที่แปรผันเข้ามาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แผนกเภสัชกรรมและอุปกรณ์การแพทย์ ของสถานบริการสุขภาพพิเศษฯ มีหน้าที่ในการบริหารเวชภัณฑ์ที่ใช้ในสถานบริการสุขภาพพิเศษฯ ซึ่งประกอบด้วยการจัดหา การควบคุมการเก็บรักษา และจำหน่ายเวชภัณฑ์แก่ผู้ป่วยและหน่วยงานภายในสถานบริการสุขภาพพิเศษฯ ในการควบคุมเวชภัณฑ์คงคลังได้พบปัญหาที่สำคัญคือ ปัญหาการมีรายการเวชภัณฑ์จำนวนมาก ถึง 2,217 รายการ เพราะต้องการให้ครอบคลุมการรักษาโรคเฉพาะทางทั้งหมด ปัญหาการไม่มีระบบการจัดการและควบคุมดูแลที่มีประสิทธิภาพ ปัญหาดังกล่าวส่งผลให้เกิดปัญหาอื่นๆ ตามมาหลายประการเช่น ปัญหาเวชภัณฑ์บางรายการ ไม่เพียงพอกับความต้องการ ปัญหาเวชภัณฑ์บางรายการมีมากเกินไปจนเป็น ปัญหาเวชภัณฑ์บางรายการหมดอายุ ปัญหาค่าใช้จ่ายในการจัดการเวชภัณฑ์คงคลังสูง

¹ กัลยา วานิชย์บัญชา, การวิจัยขั้นดำเนินงาน : การวิเคราะห์เชิงปริมาณทางธุรกิจ (กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537) , หน้า 189.

จากปัญหาต่าง ๆ ข้างต้นผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการประยุกต์ใช้ระบบเอบีซี ในการแบ่งกลุ่มเวชภัณฑ์ซึ่งจะมีประโยชน์ในการควบคุมดูแลคลังเวชภัณฑ์ให้มีประสิทธิภาพและศึกษาหาปริมาณการสั่งซื้อที่ประหยัดที่สุด จุดสั่งซื้อที่ต่ำที่สุดของเวชภัณฑ์ที่มีอัตราการใช้คงที่ เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการจัดการเวชภัณฑ์คงคลัง เพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจที่จะนำเอาวิธีการดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ในองค์กรต่อไป

วัตถุประสงค์ในการศึกษา

1. เพื่อประยุกต์ใช้ระบบ เอบีซีในการแบ่งกลุ่มเวชภัณฑ์ของสถานบริการสุขภาพพิเศษ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาหาปริมาณการสั่งซื้อที่ประหยัดที่สุดและจุดสั่งซื้อที่ต่ำที่สุดของเวชภัณฑ์ของสถานบริการสุขภาพพิเศษ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงการแบ่งกลุ่มเวชภัณฑ์ของสถานบริการสุขภาพพิเศษ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ตามระบบ เอบีซี ซึ่งจะมีประโยชน์ในการจัดการและควบคุมดูแลอย่างมีประสิทธิภาพ
2. ทำให้ทราบปริมาณการสั่งซื้อที่ประหยัดและจุดสั่งซื้อเวชภัณฑ์ที่เหมาะสม เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการจัดการเวชภัณฑ์คงคลัง เพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจที่จะนำเอาวิธีการดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ในองค์กรต่อไป